

Tytuł	Program budowy infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematów danych przestrzennych znajdujących się w kompetencjach Głównego Konserwatora Przyrody – etap obejmujący lata 2012-13
Autor	Centrum Informacji o Środowisku
Data	2012-08-17
Temat	Wdrażanie dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska
Publikujący	Centrum Informacji o Środowisku
Typ	Tekst
Opis	Program budowy infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematów danych przestrzennych znajdujących się w kompetencjach Głównego Konserwatora Przyrody – etap obejmujący lata 2012-13 jako element kompleksowego i zintegrowanego programu kolejnego etapu tworzenia i funkcjonowania infrastruktury informacji przestrzennej na poziomie krajowym i resortowym.
Odbiorca	Kierownictwo Ministerstwa Środowiska, jednostki resortu środowiska posiadające dane przestrzenne wpisujące się w tematy INSPIRE znajdujące się w kompetencjach Ministra Środowiska, Rada infrastruktury informacji przestrzennej
Format	Microsoft Office Open XML Word (.docx)
Źródło	nie dotyczy
Rodzaj	dokument wewnętrzny
Identyfikator	Prog_bud_iip_2012-13_GKP_v0.9.1
Język	PL (polski)
Powiązania	Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej Uchwała Rady infrastruktury informacji przestrzennej z dnia 8 lutego 2012 r. w sprawie programowania budowy infrastruktury informacji przestrzennej w etapie obejmującym lata 2012-13
Zakres czasowy	2012-13
Wersja	0.9 (draft)

1. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

1.1. CHARAKTERYSTYKA ORGANU WIODĄCEGO

- 1) Stanowisko, imię i nazwiska, dane adresowe organu wiodącego, podstawa prawna
- 2) Stanowisko, imię i nazwisko, dane adresowe dotyczące punktu kontaktowego organu wiodącego
- 3) Lista tematów (części tematów) przyporządkowanych ustawą o IIP

1.2. STRUKTURA KOORDYNACYJNA I WYKONAWCZA

- 1) Jednostki organizacyjne realizujące program oraz ich role
- 2) Jednostki współpracujące
- 3) Schemat organizacyjny

1.3. PODSTAWY PRAWNE

- 1) Ustawy, rozporządzenia, inne przepisy
- 2) Potrzeby legislacyjne

2. PROGRAM DZIAŁAŃ W UJĘCIU TEMATYCZNYM

2.1. PROGRAM DZIAŁAŃ DLA TEMATU **Regiony biogeograficzne**

- 1) Analiza stanu obecnego w świetle obowiązujących już przepisów, projektów, specyfikacji danych INSPIRE oraz zidentyfikowanych potrzeb krajowych
- 2) Aktualizacja list zbiorów danych IIP, INSPIRE i komplementarnych w temacie
- 3) Zakres i terminy prac wynikające z przepisów INSPIRE i potrzeb krajowych
- 4) Planowane i realizowane projekty w temacie, stan realizacji oraz konkretne wyniki w latach 2012-2013
- 5) Relacje względem innych organów wiążące się z tematem
- 6) Stan do osiągnięcia na koniec roku 2013

2.2. PROGRAM DZIAŁAŃ DLA TEMATU **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne**

- 1) Analiza stanu obecnego w świetle obowiązujących już przepisów, projektów, specyfikacji danych INSPIRE oraz zidentyfikowanych potrzeb krajowych
- 2) Aktualizacja list zbiorów danych IIP, INSPIRE i komplementarnych w temacie
- 3) Zakres i terminy prac wynikające z przepisów INSPIRE i potrzeb krajowych
- 4) Planowane i realizowane projekty w temacie, stan realizacji oraz konkretne wyniki w latach 2012-2013
- 5) Relacje względem innych organów wiążące się z tematem
- 6) Stan do osiągnięcia na koniec roku 2013

3. PROGRAM DZIAŁAŃ UZUPEŁNIAJĄCYCH

3.1. WZMOCNIENIE KOORDYNACJI

- 1) Wzmacnianie własnej struktury koordynacyjnej
- 2) Współdziałanie z organem koordynującym
- 3) Współpraca z innymi organami wiodącymi
- 4) Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego
- 5) Zapewnienie niezbędnych przepływów danych z/do rejestrów publicznych

3.2. BADANIA I ROZWÓJ

- 1) Określenie optymalnych modeli danych w tematach IIP z uwzględnieniem wymagań INSPIRE oraz potrzeb i możliwości krajowych
- 2) Zapewnienie harmonizacji zbiorów i usług danych przestrzennych pod względem technologicznym
- 3) Dalsze prace badawcze ukierunkowane na możliwie szybkie osiągnięcie praktycznych efektów IIP

3.3. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY I KSZTAŁCENIE SPECJALISTÓW

- 1) Upowszechnianie wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym szerokie korzystanie z zasobów informacyjnych objętych tematami programu
- 2) Kształcenie i doksztalcanie specjalistów zgodnie z rzeczywistymi potrzebami

3.4. WSPÓŁDZIAŁANIE W RAMACH INSPIRE

- 1) Zapewnienie dostępu instytucjom i organom Wspólnoty do zbiorów i usług danych przestrzennych zgodnie z Rozp. Komisji (UE) Nr 268/2010 z dn. 29 marca 2010 r.
- 2) Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie określonym
Decyzją Komisji z dn. 5 czerwca 2009 r.

4. STRESZCZENIE

1. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

1.1. CHARAKTERYSTYKA ORGANU WIODĄCEGO

- 1) Stanowisko, imię i nazwiska, dane adresowe organu wiodącego, podstawa prawna

Główny Konserwator Przyrody

Janusz Zaleski

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa, janusz.zaleski@mos.gov.pl

tel. 22 57 92 392, fax 22 57 92 832

na podstawie: art. 3, pkt 7j) ustawy z dn. 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej

- 2) Stanowisko, imię i nazwisko, dane adresowe, podstawa prawna dotyczące punktu kontaktowego organu wiodącego

Przewodniczący Zespołu do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska (Dyrektor Centrum Informacji o Środowisku – w likwidacji)

Maciej Rossa

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa, maciej.rossa@cios.gov.pl,

tel. kom. 723 724 801, tel. 22 57 92 202, fax. 22 57 92 688,

na podstawie: art. 3, pkt 1 Zarządzenia nr 37 Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska (powołany w dniu 14 sierpnia na kierownictwie resortu)

- 3) Lista tematów (części tematów) przyporządkowanych ustawą o IIP

- **Regiony biogeograficzne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 17)
 - rozumiane jako obszary o stosunkowo jednorodnych warunkach ekologicznych i o wspólnych cechach.
- **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 18)
 - rozumiane jako obszary geograficzne odznaczające się szczególnymi warunkami przyrodniczymi, procesami, strukturą i funkcjami, które fizycznie umożliwiają egzystencję żyjącym na nich organizmom. Obejmują obszary lądowe i wodne z wyróżniającymi się cechami geograficznymi, abiotycznymi i biotycznymi, w całości naturalne lub półnaturalne.

1.2. STRUKTURA KOORDYNACYJNA I WYKONAWCZA

- 1) Jednostki organizacyjne realizujące program oraz ich role

W celu określenia ról poszczególnych jednostek resortowych realizujących niniejszy program oraz ich pozycji w strukturach organizacyjnych wynikających z wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska przyjęto poniższe definicje, uznając je za standard zgodnie z tzw. makietą organizacyjną krajowej infrastruktury informacji przestrzennej [wg M. Baranowski, 2009 – materiały GUGiK].

Koordinator IIP w Polsce

– odpowiedzialny za tworzenie i rozwijanie IIP w Polsce. Zgodnie z art. 18.2. ustawy o IIP rolę tę pełni Główny Geodeta Kraju. Zadania Koordynatora IIP określa art. 19. ustawy o IIP.

Kontroler jakości (krajowy)

– jednostka organizacyjna, której Koordynator IIP w Polsce powierza zadania kontroli wszystkich lub wybranych zbiorów danych przestrzennych oraz usług danych przestrzennych wprowadzonych do [Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej](#).

Do zadań kontrolera jakości, w szczególności, należy:

- merytoryczna kontrola kompatybilności specyfikacji krajowych z INSPIRE;
- merytoryczna kontrola jakości ww. zbiorów i usług danych przestrzennych (ich zgodności ze specyfikacjami krajowymi i INSPIRE);
- monitorowanie postępu prac zgodnie z zaleceniami Koordynatora IIP oraz odpowiednimi przepisami INSPIRE;
- przygotowanie odpowiednich sprawozdań;
- współpraca z pozostałymi interesariuszami IIP (pełniącymi opisane powyżej role).

Organ wiodący

– organ administracji rządowej szczebla centralnego, odpowiedzialny za utworzenie, udostępnienie i aktualizację zbiorów danych przestrzennych dla określonych tematów zgodnie ze specyfikacjami tematów INSPIRE.

Według zapisów ustawy IIP do obowiązków organu wiodącego należy:

- organizacja, koordynacja i monitorowanie działań związanych z tworzeniem, utrzymywaniem i rozwijaniem infrastruktury, w zakresie przyporządkowanych im tematów danych przestrzennych, mając w szczególności na względzie zapewnienie zgodności tych działań, w tym wprowadzanych rozwiązań technicznych, z przepisami dotyczącymi infrastruktury informacji przestrzennej (art. 20.1 ustawy o IIP);
- opracowywanie planów określających zakres i metodykę działań związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej i ich uzgadnianie z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej (art. 20.2 ustawy o IIP);
- udostępnianie innym organom administracji i osobom trzecim (włączonym do IIP) informacji niezbędnych do wykonania zadań polegających na wprowadzaniu rozwiązań technicznych zapewniających interoperacyjność zbiorów i usług danych przestrzennych oraz harmonizację tych zbiorów i usług (art. 8 ustawy o IIP);
- współdziałanie z innymi organami wiodącymi, organami administracji oraz osobami trzecimi (włączonymi do IIP) w zakresie tworzenia, utrzymywania, rozwijania oraz funkcjonowania infrastruktury (art. 17.1 ustawy o IIP);
- uzgadnianie z organami administracji możliwości tworzenia i utrzymywania wspólnych elementów infrastruktury (w drodze porozumień między nimi), mając na względzie minimalizację kosztów jej budowy i utrzymania, optymalizację dostępu do zbiorów oraz usług danych przestrzennych, a także harmonizację, bezpieczeństwo i jakość tych zbiorów i usług (art. 17.2 ustawy o IIP);
- włączanie do IIP, zbiorów i usług danych przestrzennych należących do osób trzecich, na ich wniosek lub z własnej inicjatywy (za zgodą osób trzecich) w przypadkach jeżeli jest to zgodne z interesem publicznym, a włączane zbiory i usługi danych przestrzennych odpowiadają obowiązującym standardom technicznym (art. 10.1 ustawy o IIP);
- tworzenie i wdrażanie systemów szkoleń obejmujących w szczególności zagadnienia z zakresu tworzenia, aktualizacji i udostępniania metadanych (art. 6 ustawy o IIP).

Jak wynika z powyższych obowiązków, do zadań organu wiodącego należy:

- zidentyfikowanie zbiorów i usług danych przestrzennych w ramach danego tematu INSPIRE;
- zdefiniowanie specyfikacji danych dla danego tematu;
- opracowanie planu harmonizacji danych i usług;
- opracowanie planu integracji danych (opcjonalnie);
- nadzór i koordynacja nad procesami harmonizacji i integracji;
- zabezpieczenie środków na harmonizację i integrację danych;
- współdziałanie z innymi organami wiodącymi i dysponentami danych;
- współpraca z koordynatorem IIP w Polsce;
- zabezpieczenie dostępu do danych przestrzennych i usług w ramach przyporządkowanego im tematu INSPIRE;
- nadzór opracowania metadanych dla powyższych danych i usług;
- prowadzenie monitoringu prac w zakresie tworzenia i funkcjonowania IIP w odniesieniu do przyporządkowanego im tematu INSPIRE;
- przygotowanie wkładu do sprawozdania do Komisji Europejskiej w ramach monitorowania i raportowania procesu wdrażania dyrektywy INSPIRE.

Spośród 12 organów wiodących krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, 5 z nich to organy wiodące resortu środowiska, które odpowiadają za 12 (z 34) tematów danych przestrzennych INSPIRE, w tym:

- Minister Środowiska (5 tematów):

- **Obszary chronione** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 1, pkt 9)
- **Strefy zagrożenia naturalnego** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 12)
- **Warunki atmosferyczne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 13)
- **Warunki meteorologiczno-geograficzne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 14)
- **Rozmieszczenie gatunków** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 19)
- Główny Geolog Kraju (3 tematy):
 - **Geologia** wraz z hydrogeologią (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 2, pkt 4)
 - **Zasoby energetyczne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 20)
 - **Zasoby mineralne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 2, pkt 21)
- Główny Konserwator Przyrody (2 tematy):
 - **Regiony biogeograficzne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 17)
 - **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 18)
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska (1 temat):
 - **Urządzenia do monitorowania środowiska** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 7)
- Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (1 temat):
 - **Hydrografia** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 1, pkt 8).

Resortowy koordynator IIP

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Środowiska nr 37 z dnia 10 sierpnia 2012 r. funkcję resortowego koordynatora IIP pełnił będzie **Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska, zwany dalej ZESPOŁEM**. Powołany ZESPÓŁ będzie odpowiedzialny za koordynację budowy IIP w resorcie środowiska i wdrażanie dyrektywy INSPIRE oraz udzielanie pomocy organom wiodącym resortu środowiska w wypełnianiu ich obowiązków w tym zakresie. W ramach ZESPOŁU zostaną zaproponowane zadania, których wykaz będzie przekazywany do decyzji Kierownictwa resortu środowiska.

Do zadań ZESPOŁU należy:

- wypracowanie propozycji dotyczących organizacji działań prowadzonych w resorcie środowiska związanych z wdrażaniem dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE), zwanej dalej „dyrektywą INSPIRE”, oraz tworzeniem, utrzymywaniem i rozwijaniem krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, zwanej dalej „IIP”, w zakresie tematów danych przestrzennych znajdujących się w kompetencjach organów wiodących resortu środowiska;
- opracowanie koncepcji realizacji zadań organów wiodących resortu środowiska, wynikających z obowiązków określonych w art. 6, art. 8, art. 10 ust. 1, art. 17 ust. 1 i 2, art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489), w tym opracowanie propozycji struktury organizacyjnej IIP w resorcie środowiska, we współpracy z organami wiodącymi resortu środowiska opracowującymi częściowe struktury organizacyjne dla poszczególnych tematów danych przestrzennych;
- opracowanie propozycji długo- i krótkoterminowych strategii, programów i planów określających zakres i metodykę tworzenia, utrzymania i rozwoju IIP oraz wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska, w tym propozycji planów harmonizacji i standaryzacji zbiorów i usług danych przestrzennych;
- zbieranie i analiza informacji dotyczących zasobów przestrzennych pod kątem wypełniania zakresów poszczególnych tematów danych przestrzennych znajdujących się w kompetencjach organów wiodących resortu środowiska, w tym określanie zasobów podstawowych oraz komplementarnych wpisujących się w tematy danych przestrzennych znajdujące się w kompetencjach organów wiodących resortu środowiska;
- zbieranie i analiza danych dotyczących działań związanych ze współdzieleniem zasobów przez resortowych dysponentów, operatorów i integratorów zbiorów danych przestrzennych oraz

operatorów usług danych przestrzennych, w tym opracowanie propozycji procedur i zasad współdzielenia zasobów;

- analiza stanu formalno-prawnego w resorcie środowiska pod kątem zgodności funkcjonujących przepisów, procedur, wytycznych i instrukcji z wymaganiami dyrektywy INSPIRE i IIP.

Dysponent danych

– organ administracji rządowej lub samorządowej dysponujący zbiorem danych przestrzennych niezbędnym do utworzenia zharmonizowanego zbioru dla danego tematu INSPIRE.

Do zadań dysponenta danych należy:

- opracowanie programu dostosowania procesów zbierania i aktualizacji danych do działań w zakresie harmonizacji i integracji danych IIP;
- udostępnianie formalne danych;
- współpraca z organem wiodącym;
- zgłaszanie zbiorów i usług danych przestrzennych do [Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej](#);
- nadzór nad operatorem (operatorami) danych;
- konsultacje w zakresie harmonizacji i integracji (szczególnie w zakresie stosowanych klasyfikacji tematycznych).

Operator zbioru danych

– jednostka organizacyjna zarządzająca zbiorem/zbiorami, w imieniu dysponenta danych.

Do zadań operatora zbioru danych należy:

- wykonywanie prac związanych z harmonizacją danych;
- udostępnianie danych integratorowi danych lub operatorowi usług, w porozumieniu z dysponentem danych;
- opisanie zbiorów danym metadanymi.

Integrator danych

– jednostka organizacyjna odpowiedzialna za integrację zbiorów danych, celu utworzenia zbioru o zakresie tematycznym zgodnym ze specyfikacjami INSPIRE oraz harmonizację zintegrowanych zbiorów z odpowiednimi schematami aplikacyjnymi wynikającymi z przyjętych specyfikacji. Do zadań integratora należy:

- przygotowanie technicznej strony integracji danych, w tym opracowanie odpowiednich narzędzi;
- wykonanie prac związanych z integracją;
- udostępnienie danych operatorowi usług;
- opisanie zintegrowanego zbioru danych metadanymi.

Operator usług

– jednostka organizacyjna odpowiedzialna za funkcjonowanie usług danych przestrzennych.

Do zadań operatora usług należy:

- techniczna obsługa usług wyszukiwania, przeglądania, pobierania i przekształcania danych przestrzennych oraz usług uruchamiających inne usługi danych przestrzennych;
- opracowanie i prowadzenie metadanych dla tych usług.

Regiony biogeograficzne

Na podstawie identyfikacji prowadzonej przez CIOŚ oraz wyników monitorowania wdrażania dyrektywy INSPIRE za 2011 r., stwierdzono, że obecnie jedyną jednostką realizującą zadania wpisujące się w omawiany temat jest **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ)**. Aktualnie GDOŚ prowadzi zasoby częściowo wpisujące się w omawiany temat w ramach bazy danych obszarów Natura 2000.

Należy zaznaczyć, że role poszczególnych jednostek w tym temacie zostaną określone w sposób formalny decyzją organu wiodącego po zakończeniu procesu identyfikacji realizowanego przez CIOŚ. Planowany termin zakończenia procesu identyfikacji – lipiec/sierpień 2012 r.

Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne

Na podstawie identyfikacji prowadzonej przez CIOŚ oraz wyników monitorowania wdrażania dyrektywy INSPIRE za 2011 r., stwierdzono że obecnie jedyną jednostką realizującą zadania wpisujące się w omawiany temat jest **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ)**. Aktualnie GDOŚ prowadzi zasoby częściowo wpisujące się w omawiany temat w ramach tzw. banku danych o inwentaryzacjach przyrodniczych.

Należy zaznaczyć, że role poszczególnych jednostek w tym temacie zostaną określone w sposób formalny decyzją organu wiodącego po zakończeniu procesu identyfikacji realizowanego przez CIOŚ. Planowany termin zakończenia procesu identyfikacji – lipiec/sierpień 2012 r.

2) Jednostki współpracujące

Zgodnie z niniejszym programem, formalne określenie przez organ wiodący struktury organizacyjnej oraz ról poszczególnych jednostek, w tym wskazanie jednostek współpracujących, planowane jest w trzecim kwartale br., po zakończeniu weryfikacji wyników działań identyfikacyjnych prowadzonych przez CIOŚ. Aktualnie realizowane jest zadanie, polegające na identyfikacji potencjalnych jednostek współpracujących, których zasoby geoinformacyjne wpisują się w definicję omawianych tematów INSPIRE i które ewentualnie mogłyby uczestniczyć w realizacji programu budowy IIP w tym zakresie.

3) Schemat organizacyjny

Zgodnie z niniejszym programem, formalne określenie przez organ wiodący struktury organizacyjnej oraz ról poszczególnych jednostek planowane jest w trzecim kwartale br., po zakończeniu weryfikacji wyników działań identyfikacyjnych prowadzonych przez CIOŚ. Poniżej przedstawiono projekt fragmentu struktury organizacyjnej resortowej infrastruktury informacji przestrzennej dla omawianych tematów. Zasoby przestrzenne wykazane przez jednostki resortu środowiska w ramach monitoringu wdrażania dyrektywy INSPIRE za 2011 r.:

Regiony biogeograficzne

Organ wiodący: Główny Konserwator Przyrody

Operator usług dla tematów: GDOŚ – Geoserwis

Integrator danych dla tematów: GDOŚ

Dysponent danych dla tematów: GDOŚ

Operator zbiorów danych dla tematów – Baza danych obszarów Natura 2000: GDOŚ **zbiory w przygotowaniu**

Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne

Organ wiodący: Główny Konserwator Przyrody

Operator usług dla tematów: GDOŚ – Geoserwis

Integrator danych dla tematów: GDOŚ

Dysponent danych dla tematów: GDOŚ

Operator zbiorów danych dla tematów – Bank Danych o Inwentaryzacjach Przyrodniczych **zbiory w przygotowaniu**

Pozostali operatorzy zbiorów danych dla tematów: **zbiory do identyfikacji** – PGNiG PKP, GDDKiA ... ?

1.3 PODSTAWY PRAWNE

1) Ustawy, rozporządzenia, inne przepisy

- Ustawa z dn. 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej
- Ustawa z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska
- Ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- **Ustawa** z dn. 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony środowiska**
- Ustawa dn. 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze
- Ustawa z dn. 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na

zorganizowanych terenach narciarskich

- Ustawa z dn. 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne
- Ustawa z dn. 30 kwietnia 2010 r. o Instytutach badawczych
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z dnia 7 września 1992 r.)

2) Potrzeby legislacyjne

Wdrażanie dyrektywy INSPIRE oraz budowa krajowej IIP wiąże się z koniecznością przeprowadzenia niezbędnej identyfikacji, analizy oraz wprowadzenia monitorowania stanu formalno-prawnego w resorcie środowiska pod kątem zgodności funkcjonujących przepisów, procedur, wytycznych i instrukcji z wymaganiami INSPIRE i IIP. Obecnie rozpoczął się proces wstępnej identyfikacji w tym zakresie, którego celem jest określenie priorytetowych potrzeb legislacyjnych oraz obszaru i zakresu działań dostosowawczych. W wyniku wspomnianej identyfikacji zostanie opracowany (koniec Q3_2012 r.) program niezbędnych zmian legislacyjnych wraz z harmonogramem procesu przygotowania odpowiednich regulacji prawnych (ustawy i rozporządzenia), rozwiązań proceduralnych oraz wdrożenia wytycznych i instrukcji.

W tym momencie zidentyfikowane są następujące potrzeby legislacyjne:

- Uporządkowanie kwestii kompetencyjnych w ustawie IIP dotyczących kompetencji GDOŚ – odpowiednie dokumenty w tej sprawie zostały dostarczone do byłego MSWiA ;
- Doprowadzenie do ustanowienia Banku Danych o Inwentaryzacjach Przyrodniczych jako referencyjnego rejestru publicznym wpisującego się w tematy danych INSPIRE: Rozmieszczenie gatunków oraz Siedliska i obszary jednorodne przyrodniczo;
- Zdefiniowanie i jednoznaczne określenie znaczenia pojęć „nowych rejestrów” i „rejestrow gruntownie przeorganizowanych” w świetle zapisów dyrektywy INSPIRE i ustawy IIP;
- Zdefiniowanie i jednoznaczne określenie znaczenia pojęć „obszary chronione” wg dyrektywy INSPIRE i ustawy IIP oraz „obszary chronione” wg ustawy OOS;

2. PROGRAM DZIAŁAŃ W UJĘCIU TEMATYCZNYM

W pierwszym kwartale br. rozpoczęto realizację pierwszego etapu procesu identyfikacji zasobów danych przestrzennych w resorcie środowiska połączonego z aktualizacją informacji o nich oraz identyfikacją jednostek resortowych i innych organów administracji, których zasoby wpisują się w definicje i zakresy tematów danych przestrzennych będących w kompetencjach organów wiodących resortu środowiska i które również powinny brać udział w realizacji programu budowy IIP w tym zakresie. Pierwszy etap tego procesu zakończono w marcu br., a następnie uzupełniono podczas drugiego etapu, prowadzonego w ramach koordynacji sprawozdawczości (monitoringu wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie) za 2011 r.

W wyniku realizacji pierwszych dwóch etapów procesu identyfikacji jednostek i ich zasobów wykonano:

- zweryfikowano, zaktualizowano i uzupełniono listę kontaktową osób zajmujących się zasobami przestrzennymi w kontekście wdrażania dyrektywy INSPIRE w jednostkach resortowych;
- przeprowadzono szczegółową analizę definicji i opisów tematów INSPIRE znajdujących się w dyrektywie INSPIRE, ustawie o IIP, w przepisach wykonawczych i ich projektach oraz w dokumentach implementacyjnych, w celu precyzyjnego określenia rodzaju, zakresu i charakteru zbiorów danych przestrzennych, jakie są/będą wymagane dla wdrożenia dyrektywy.

W wyniku tej analizy podzielono 12 tematów na 61 grup zbiorów danych przestrzennych:

- 5 tematów Ministra Środowiska - 32 grupy zbiorów danych przestrzennych,
- 3 tematy Głównego Geologa Kraju - 13 grup zbiorów danych przestrzennych,
- 2 tematy Głównego Konserwatora Przyrody - 5 grup zbiorów danych przestrzennych,
- 1 temat Głównego Inspektora Ochrony Środowiska - 9 grup zbiorów danych przestrzennych,
- 1 temat Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - 2 grupy zbiorów danych

przestrzennych;

- na podstawie posiadanych informacji archiwalnych (listopad 2010 r.) sporządzono listę potencjalnych jednostek resortowych, które z dużym prawdopodobieństwem posiadają zasoby wpisujące się w określone grupy zbiorów tematów INSPIRE;
- przeprowadzono zapytanie ankietowe mające na celu:
 - zidentyfikowanie jednostek resortowych oraz posiadanych przez nie zasobów, w tym ustalenie rodzajów tych zasobów (metadane, zbiory danych, serie zbiorów, usługi);
 - przypisanie zidentyfikowanych zasobów do odpowiednich tematów INSPIRE oraz określonych powyżej grup zbiorów danych przestrzennych;
 - wstępne określenie stanu zgodności zidentyfikowanych zasobów z wytycznymi INSPIRE;
 - określenie przyczyn niewykazywania przez jednostki resortowe, zasobów w sprawozdawczości unijnej oraz niezgłaszania ich do [Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej](#);
 - określenie wstępnego harmonogramu dla działań dostosowywania zidentyfikowanych do wytycznych do INSPIRE i/lub włączania zasobów do IIP (zgłaszania do wspomnianej ewidencji).

2.1 PROGRAM DZIAŁAŃ DLA TEMATU – Regiony biogeograficzne

- 1) Analiza stanu obecnego w świetle obowiązujących już przepisów, projektów, specyfikacji danych INSPIRE oraz zidentyfikowanych potrzeb krajowych

Dla tematu **Regiony biogeograficzne** brak ostatecznej wersji dokumentu „D2.8.III.17_v3.0rc2_Bio-geographical Regions”, w którym zostaną określone wymagane modele, struktury i zawartość danych (wraz z definicjami). Po zakończeniu procesu identyfikacji zasobów oraz ukazaniu się dojrzałej wersji ww. dokumentu planowana jest analiza określająca relacje pomiędzy resortowymi bazami produkcyjnymi poszczególnych jednostek a schematami zdefiniowanymi w specyfikacji danych INSPIRE. Planowane jest opracowanie krajowego modelu referencyjnego dla regionów biogeograficznych zgodnego z wymaganiami INSPIRE.

- 2) Aktualizacja list zbiorów danych IIP, INSPIRE i komplementarnych w temacie:

- Bank Danych o Inwentaryzacjach Przyrodniczych - GDOŚ

- 3) Zakres i terminy prac wynikające z przepisów INSPIRE (I) i potrzeb krajowych (K)

Zadanie (K): opracowanie długo- i krótkoterminowych strategii, programów i planów określających zakres i metodykę budowy, utrzymania i rozwoju IIP oraz wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska. W tym planów harmonizacji i standaryzacji zbiorów i usług;

2012-Q3 opracowanie szczegółowego programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE;

2012-Q3/4 zatwierdzenie przez organ wiodący szczegółowego programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE;

2013-Q2/3 coroczna aktualizacja programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE.

Zadanie (K): koordynacja, nadzór i monitorowanie procesów identyfikacji zasobów przestrzennych pod kątem wypełniania zakresów poszczególnych tematów INSPIRE resortu środowiska, w tym określanie zasobów podstawowych oraz komplementarnych wpisujących się w tematy INSPIRE resortu środowiska;

2012-Q3 kontynuacja procesu identyfikacji zasobów przestrzennych pod kątem wypełniania zakresu omawianego tematu INSPIRE, w tym określanie zasobów podstawowych oraz komplementarnych;

2012-Q4 opracowanie listy zasobów wpisujących się w omawiany temat INSPIRE oraz opracowanie procedur jej aktualizacji oraz nadzór i monitorowanie procesu zgłaszania zasobów do [Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej](#) (Ewidencja IIP)

2013-Q1-4 kwartalna aktualizacja listy zasobów wpisujących się w omawiany temat danych przestrzennych, uwzględniająca postęp prac nad harmonizacją i integracją zasobów oraz monitorowanie procesu zgłaszania zasobów do Ewidencji IIP;

Zadanie (K): opracowanie struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, w raz z wskazaniem ról poszczególnych jednostek

2012-Q3 opracowanie struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, w raz z wskazaniem ról poszczególnych jednostek;

2012-Q3/4 zatwierdzenie przez organ wiodący, opracowanie struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, wraz ze wskazaniem ról poszczególnych;

Zadanie (I): zabezpieczenie dostępu do zharmonizowanych danych przestrzennych i usług poprzez prowadzenie, utrzymanie i rozwój resortowego geoportalu, jako węzła krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, stanowiącej element INSPIRE;

2012-06-28 *Państwa Członkowskie zapewniają usługi pobierania i przekształcania w początkowej zdolności operacyjnej.* Uruchomienie usług pobierania i przekształcania w początkowej zdolności operacyjnej przez CiOŚ (w ramach portalu ekoportal.gov.pl), GDOŚ (w ramach geoportalu Geoserwis GDOŚ).

2012-07 Włączenie do testów PIG – PIB (w ramach usług geoportal IKAR) i rozpoczęcie procesu testowania wspomnianych usług;

2012-09 Zakończenie pierwszego etapu testowania usług pobierania i przekształcania. Opracowanie wstępne wyników testów;

2012-10 Wdrożenie portalu informacyjnego nt. INSPIRE i IIP wraz z geoportalem w ramach portalu ekoportal.gov.pl;

2012-12-28 *Państwa Członkowskie zapewniają usługi pobierania i przekształcania w pełnej zdolności operacyjnej.* Uruchomienie usług pobierania i przekształcania na poziomie resortowym, w ramach portalu ekoportal.gov.pl jako resortowego węzła IIP.

Zadanie (I): koordynacja i nadzór nad procesem monitorowania i sprawozdawania postępu wdrażania dyrektywy INSPIRE oraz tworzenia i funkcjonowania IIP w resorcie środowiska. W tym przygotowanie i opracowywanie resortowych procedur i wytycznych dotyczących monitorowania i raportowania, a także wkładów (na podstawie raportów częściowych resortowych organów wiodących) do sprawozdań dla Komisji Europejskiej w ramach monitorowania i raportowania procesu wdrażania dyrektywy INSPIRE;

2012-Q4 opracowanie i przygotowanie resortowych procedur i wytycznych dotyczących monitorowania i raportowania;

2013-04 koordynacja i nadzór nad procesem monitorowania i sprawozdawania postępu wdrażania dyrektywy INSPIRE, w tym przygotowanie i opracowywanie wkładów (na podstawie raportów częściowych resortowych organów wiodących) do sprawozdań dla Komisji Europejskiej.

Zadanie (K): opracowanie architektury metadanych resortu środowiska, resortowego profilu metadanych i wytycznych technicznych oraz koordynacja, nadzór i monitorowanie procesu tworzenia, aktualizowania i udostępniania metadanych w resorcie środowiska;

2012-12 opracowanie architektury metadanych resortu środowiska, resortowego profilu metadanych i wytycznych technicznych;

2012-12 dostępne metadane wg resortowego profilu metadanych dla omawianego tematu INSPIRE w ramach usług resortowego węzła IIP;

2013-12-03 metadane dostępne dla zbiorów danych przestrzennych i usług odpowiadających załącznika III

Zadanie (I): koordynacja, nadzór i monitorowanie procesów harmonizacji oraz integracji danych i usług realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne resortu środowiska;

2012-08-31 Uzyskanie jednoznacznej interpretacji dotyczącej kwalifikacji aktualnie zidentyfikowanych zbiorów resortowych pod kątem rozumienia definicji zbioru danych

„nowo zebranych” i „gruntownie przeorganizowane”.

- Zadanie (I):** koordynacja, nadzór i monitorowanie działań związanymi z współdzieleniem zasobów przez resortowych dysponentów, operatorów i integratorów zbiorów danych oraz operatorów usług. W tym opracowanie procedur i zasad współdzielenia zasobów;
- 2012-10 identyfikacja porozumień dotyczących wzajemnego korzystania z zasobów resortu środowiska;
- 2013-Q1 opracowanie odpowiednich porozumień odnośnie dostępu do zasobów wpisujących się w omawiany temat INSPIRE;
- 2013-04-17 Wdrożenie rozporządzenia w odniesieniu do dostępu do zbiorów danych przestrzennych i usług państw członkowskich przez instytucje i organy wspólnotowe w ramach zharmonizowanych warunków dla istniejących porozumień.

- Zadanie (I):** identyfikacja, analiza i monitorowanie stanu formalno-prawnego w resorcie środowiska pod kątem zgodności funkcjonujących przepisów, procedur, wytycznych i instrukcji z wymaganiami INSPIRE i IIP. W tym prowadzenie działań dostosowawczych;
- 2012-Q3 Przeprowadzenie konsultacji wewnątrz resortowych w zakresie projektów dokumentów specyfikacyjnych dla tematów z Załącznika II i III;
- 2013.10 *Przyjęcie IRS dla interoperacyjności zbiorów danych przestrzennych i usług na potrzeby załącznika II i III tematów danych przestrzennych*

4) Planowane i realizowane projekty w temacie, stan realizacji oraz konkretne wyniki w latach 2012-2013

- Brak informacji

5) Relacje względem innych organów wiążące się z tematem

- Współpraca z Głównym Konserwatorem Przyrody

6) Stan do osiągnięcia na koniec roku 2013

- Zidentyfikowane zasoby w zakresie omawianego tematu danych INSPIRE, określone zasoby podstawowe i komplementarne;
- Określona i zatwierdzona struktura organizacyjna w zakresie omawianego tematu INSPIRE, wraz z określeniem poszczególnych jednostek;
- Funkcjonujący resortowy węzeł IIP, realizujący odpowiednie usługi przestrzenne;
- Udostępnione metadane zgodne z profilem resortowym;
- Określone modele danych dla poszczególnych zbiorów danych przestrzennych wpisujących się w omawiany temat danych przestrzennych;
- Opracowane i wdrożone resortowe procedury wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska.

2.2. PROGRAM DZIAŁAŃ DLA TEMATU – **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne**

1) Analiza stanu obecnego w świetle obowiązujących już przepisów, projektów, specyfikacji danych INSPIRE oraz zidentyfikowanych potrzeb krajowych

Dla tematów **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne** brak ostatecznej wersji dokumentu „D2.8.III.18_v3.0rc2_Habitats and Biotopes”, w którym zostaną określone wymagane modele, struktury i zawartość danych (wraz z definicjami). Po zakończeniu procesu identyfikacji zasobów oraz ukazaniu się dojrzałej wersji ww. dokumentu planowana jest analiza określająca relacje pomiędzy resortowymi bazami produkcyjnymi poszczególnych jednostek a schematami zdefiniowanymi w specyfikacji danych INSPIRE. Planowane jest opracowanie krajowego modelu referencyjnego dla siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne zgodnych z wymaganiami INSPIRE.

2) Aktualizacja list zbiorów danych IIP, INSPIRE i komplementarnych w temacie

- Bank Danych o Inwentaryzacjach Przyrodniczych - GDOŚ

3) Zakres i terminy prac wynikające z przepisów INSPIRE (I) i potrzeb krajowych (K)

Zadanie (K): opracowanie długo- i krótkoterminowych strategii, programów i planów określających zakres i metodykę budowy, utrzymania i rozwoju IIP oraz wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska. W tym planów harmonizacji i standaryzacji zbiorów i usług;

2012-Q3 opracowanie szczegółowego programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE;

2012-Q3/4 zatwierdzenie przez organ wiodący szczegółowego programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE;

2013-Q2/3 coroczna aktualizacja programu wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska w zakresie omawianego tematu INSPIRE.

Zadanie (K): koordynacja, nadzór i monitorowanie procesów identyfikacji zasobów przestrzennych pod kątem wypełniania zakresów poszczególnych tematów INSPIRE resortu środowiska. W tym określanie zasobów podstawowych oraz komplementarnych wpisujących się w tematy INSPIRE resortu środowiska;

2012-Q3 kontynuacja procesu identyfikacji zasobów przestrzennych pod kątem wypełniania zakresu omawianego tematu INSPIRE, w tym określanie zasobów podstawowych oraz komplementarnych;

2012-Q4 opracowanie listy zasobów wpisujących się w omawiany temat INSPIRE oraz opracowanie procedur jej aktualizacji oraz nadzór i monitorowanie procesu zgłaszania zasobów do [Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej](#) (Ewidencja IIP)

2013-Q1-4 kwartalna aktualizacja listy zasobów wpisujących się w omawiany temat danych przestrzennych, uwzględniająca postęp prac nad harmonizacją i integracją zasobów oraz monitorowanie procesu zgłaszania zasobów do Ewidencji IIP;

Zadanie (K): opracowanie struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, w raz z wskazaniem ról poszczególnych jednostek

2012-Q3 opracowanie struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, w raz z wskazaniem ról poszczególnych jednostek;

2012-Q3/4 zatwierdzenie przez organ wiodący opracowanej struktury organizacyjnej w zakresie omawianego tematu danych przestrzennych, w raz z wskazaniem ról poszczególnych;

Zadanie (I): zabezpieczenie dostępu do zharmonizowanych danych przestrzennych i usług poprzez prowadzenie, utrzymanie i rozwój resortowego geoportalu, jako węzła krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, stanowiącej element INSPIRE;

2012-06-28 *Państwa Członkowskie zapewniają usługi pobierania i przekształcania w początkowej zdolności operacyjnej.* Uruchomienie usług pobierania i przekształcania w początkowej zdolności operacyjnej przez CiOŚ (w ramach portalu [ekoportal.gov.pl](#)), GDOŚ (w ramach geoportalu Geoserwis GDOŚ).

2012-07 Włączenie do testów PIG - PIB (w ramach usług geoportal IKAR) i rozpoczęcie procesu testowania wspomnianych usług;

2012-09 Zakończenie pierwszego etapu testowania usług pobierania i przekształcania. Opracowanie wstępne wyników testów;

2012-10 Wdrożenie portalu informacyjnego nt. INSPIRE i IIP wraz z geoportalem w ramach portalu [ekoportal.gov.pl](#);

2012-12-28 *Państwa Członkowskie zapewniają usługi pobierania i przekształcania w pełnej zdolności operacyjnej.* Uruchomienie usług pobierania i przekształcania na poziomie resortowym, w ramach portalu [ekoportal.gov.pl](#) jako resortowego węzła IIP.

Zadanie (I): koordynacja i nadzór nad procesem monitorowania i sprawozdawania postępu wdrażania dyrektywy INSPIRE oraz tworzenia i funkcjonowania IIP w resorcie środowiska. W tym przygotowanie i opracowywanie resortowych procedur i wytycznych dotyczących monitorowania i raportowania, a także wkładów (na podstawie raportów

- częstkowych resortowych organów wiodących) do sprawozdań dla Komisji Europejskiej w ramach monitorowania i raportowania procesu wdrażania dyrektywy INSPIRE;
- 2012-Q4 opracowanie i przygotowanie resortowych procedur i wytycznych dotyczących monitorowania i raportowania;
- 2013-04 koordynacja i nadzór nad procesem monitorowania i sprawozdawania postępu wdrażania dyrektywy INSPIRE, w tym przygotowanie i opracowywanie wkładów (na podstawie raportów częstkowych resortowych organów wiodących) do sprawozdań dla Komisji Europejskiej.
- Zadanie (K):** opracowanie architektury metadanych resortu środowiska, resortowego profilu metadanych i wytycznych technicznych oraz koordynacja, nadzór i monitorowanie procesu tworzenia, aktualizowania i udostępniania metadanych w resorcie środowiska;
- 2012-12 opracowanie architektury metadanych resortu środowiska, resortowego profilu metadanych i wytycznych technicznych;
- 2012-12 dostępne metadane wg resortowego profilu metadanych dla omawianego tematu INSPIRE w ramach usług resortowego węzła IIP;
- 2013-12-03 metadane dostępne dla zbiorów danych przestrzennych i usług odpowiadających z załącznika III
- Zadanie (I):** koordynacja, nadzór i monitorowanie procesów harmonizacji oraz integracji danych i usług realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne resortu środowiska;
- 2012-08-31 Uzyskanie jednoznacznej interpretacji dotyczącej kwalifikacji aktualnie zidentyfikowanych zbiorów resortowych pod kątem rozumienia definicji zbiorów danych "nowo zebrane" i „gruntownie przeorganizowane”.
- Zadanie (I):** koordynacja, nadzór i monitorowanie działań związanymi z współdzieleniem zasobów przez resortowych dysponentów, operatorów i integratorów zbiorów danych oraz operatorów usług. W tym opracowanie procedur i zasad współdzielenia zasobów;
- 2012-10 identyfikacja porozumień dotyczących wzajemnego korzystania z zasobów resortu środowiska;
- 2013-Q1 opracowanie odpowiednich porozumień odnośnie dostępu do zasobów wpisujących się w omawiany temat INSPIRE;
- 2013-04-17 Wdrożenie rozporządzenia w odniesieniu do dostępu do zbiorów danych przestrzennych i usług państw członkowskich przez instytucje i organy wspólnotowe w ramach zharmonizowanych warunków dla istniejących porozumień.
- Zadanie (I):** identyfikacja, analiza i monitorowanie stanu formalno-prawnego w resorcie środowiska pod kątem zgodności funkcjonujących przepisów, procedur, wytycznych i instrukcji z wymaganiami INSPIRE i IIP. W tym prowadzenie działań dostosowawczych;
- 2012-Q3 Przeprowadzenie konsultacji wewnątrz resortowych w zakresie projektów dokumentów specyfikacyjnych dla tematów z Załącznika II i III;
- 2013.10 *Przyjęcie IRS dla interoperacyjności zbiorów danych przestrzennych i usług na potrzeby załącznika II i III tematów danych przestrzennych*
- 4) Planowane i realizowane projekty w temacie, stan realizacji oraz konkretne wyniki w latach 2012-2013
- Brak informacji
- 5) Relacje względem innych organów wiążące się z tematem
- Współpraca z Ministrem Środowiska
- 6) Stan do osiągnięcia na koniec roku 2013
- Zidentyfikowane zasoby w zakresie omawianego tematu danych INSPIRE, określone zasoby podstawowe i komplementarne;
 - Określona i zatwierdzona struktura organizacyjna w zakresie omawianego tematu INSPIRE, wraz z

- określeniem poszczególnych jednostek;
- Funkcjonujący resortowy węzeł IIP, realizujący odpowiednie usługi przestrzenne;
 - Udostępnione metadane zgodne z profilem resortowym;
 - Określone modele danych dla poszczególnych zbiorów danych przestrzennych wpisujących się w omawiany temat danych przestrzennych;
 - Opracowane i wdrożone resortowe procedury wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska.

3. PROGRAM DZIAŁAŃ UZUPEŁNIAJĄCYCH

3.1 WZMOCNIENIE KOORDYNACJI

1) Wzmacnianie własnej struktury koordynacyjnej

W celu wzmocnienia koordynacji wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie oraz wsparcia organów wiodących w realizacji ich ustawowych obowiązków związanych z budową IIP, określono obowiązki i zadania resortowej jednostki koordynującej. Do chwili obecnej rolę taką pełnił CIOŚ. Zarządzeniem nr 37 Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 r., powołany został Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska. Zespół pełnić będzie rolę Resortowego koordynatora IIP, a koordynacja będzie prowadzona w oparciu o jednostki resortowe wskazane w Zarządzeniu nr 37, posiadające zasoby geoinformacyjne wpisujące się w definicję tematów INSPIRE. Członkami tego zespołu są przedstawiciele wyznaczeni przez dyrektorów wskazanych komórek organizacyjnych MŚ lub przez kierowników wskazanych organów i jednostek organizacyjnych. W pracach zespołu mogą uczestniczyć także eksperci zewnętrzeni.

Dodatkowo, w celu zwiększenia możliwości koordynacyjnych, CIOŚ zostało włączone, w charakterze obserwatora, do Komitetu sterującego projektu ISOK - kluczowego projektu dla części z omawianych tematów INSPIRE. Działanie to ma ułatwić koordynację realizacji projektu ISOK zgodnie z programem budowy IIP oraz harmonogramem wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie.

2) Współdziałanie z organem koordynującym

Współdziałanie z organem koordynującym realizowane jest głównie poprzez:

- czynny udział w pracach Rady IIP (uczestnictwo resortowej jednostki koordynującej oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jako jej członka);
- bieżące kontakty z krajowym punktem kontaktowym ds. INSPIRE (GUGiK organ koordynujący – resortowa jednostka koordynująca – jednostki resortowe realizujące program);
- udział przedstawicieli jednostek resortowych realizujących niniejszy program w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach organizowanych/patronowanych przez organ koordynujący.

3) Współpraca z innymi organami wiodącymi

Współpraca ta realizowana jest głównie poprzez:

- uczestnictwo w pracach Rady IIP;
- działania koordynacyjne Zespołu do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska .

4) Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego

Zakres ewentualnej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego będzie określony na podstawie wyników identyfikacji realizowanej przez Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska.

5) Zapewnienie niezbędnych przepływów danych z/do rejestrów publicznych

Aktualnie w resorcie środowiska funkcjonuje system „EkoAgregat”, który umożliwia m.in. agregację resortowych rejestrów publicznych. Polega ona na przepływie danych z tych rejestrów do wewnętrznej struktury danych systemu i tam jej redundantnym zarchiwizowaniu. Ponadto system ten umożliwi przeprowadzenie różnego rodzaju operacji (transformacji) na

zagregowanych w nim danych. Mając na uwadze zalecenia poewaluacyjne oraz bieżące potrzeby wynikające z konieczności wdrażania dyrektywy INSPIRE postanowiono podjąć próbę rozbudowy funkcjonalności systemu „EkoAgregat”. Docelowo system ten mógłby pełnić rolę integracyjno-harmonizacyjną, zarówno wykorzystując metody off-line jak i on-line (działające w locie).

Etapy rozbudowy funkcjonalności systemu „EkoAgregat” w celu wykorzystania go dla wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska:

- identyfikacja i analiza zasobów (sprzęt i oprogramowanie) pod kątem realizacji przyszłych działań;
- rozbudowa systemu o usługi sieciowe i zestandaryzowane interfejsy;
- stopniowe przechodzenie od zagregowanych danych do usług sieciowych świadczących te dane. Etap włączania zestandaryzowanych usług świadczących niezharmonizowane dane;
- rozbudowa systemu o funkcje umożliwiające transformacje i harmonizacje zasobów zgodnie z wytycznymi INSPIRE. Etap włączania do systemu usług transformacji metodą off-line;
- stopniowe budowanie struktur danych zgodnych z wytycznymi INSPIRE w celu harmonizacji zasobów;
- harmonizacja zasobów metodą transformacji typu off-line;
- dalsza rozbudowa systemu o kolejne funkcje umożliwiające transformacje i harmonizacje zasobów zgodnie z wytycznymi INSPIRE. Etap włączania do systemu usług transformacji metodą on-line;
- harmonizacja zasobów metodą transformacji typu on-line.

3.2 BADANIA I ROZWÓJ

1) *Określenie optymalnych modeli danych w tematach IIP z uwzględnieniem wymagań INSPIRE oraz potrzeb i możliwości krajowych*

W zakresie tematu Obszary chronione, GDOŚ opracował optymalny model danych dla Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody opierając się na modelu INSPIRE dla tego tematu. Przy opracowywaniu wspomnianego modelu, oprócz wytycznych INSPIRE, uwzględniono inne wymagania formalno-prawne (w tym wymagania dotyczące PN oraz wytyczne PIG - PIB – w zakresie standardów dla geostanowisk), potrzeby jednostek administracji korzystających z CRFOP (w tym potrzeby wewnętrzne GDOŚ i RDOŚ) oraz oczekiwania obywateli. Uwzględniono także stosunkowo ograniczone możliwości techniczne jednostek powołujących określone formy ochrony przyrody np. gmin, poprzez wprowadzenie dwóch opisów modeli danych: w formie tradycyjnej (opisowej) oraz w języku UML (zgodnie z wytycznymi INSPIRE).

Prace w zakresie optymalnych modeli danych pozostałych omawianych tematów INSPIRE uzależnione są od ostatecznego kształtu dokumentów specyfikacyjnych w zakresie tych tematów, które obecnie podlegają konsultacjom. Z uwagi na zgłaszane poprawki, w tym i do modeli danych, na tym etapie nie można określić jednoznacznie optymalnych modeli danych z uwzględnieniem wymagań INSPIRE i możliwości krajowych.

2) *Zapewnienie harmonizacji zbiorów i usług danych przestrzennych pod względem technologicznym*

W ramach niniejszego programu realizowane będą działania skierowane na wypracowanie, możliwie w jak najszerszym zakresie, pół-/automatycznych metod przekształcania posiadanych zasobów do standardów zgodnych z wytycznymi INSPIRE – zarówno metodami typu on-line (tzw. w locie) jak i off-line. M.in. zaplanowano przeprowadzenie analizy możliwości wykorzystania systemu EkoAgregat do realizacji zadań harmonizacyjnych lub kontrolujących harmonizację. Aktualnie wstępnie przeanalizowano zasoby (oprogramowanie i sprzęt) systemu EkoAgregat pod tym kątem.

Niniejszy program obejmuje także działania związane z testowaniem usług pobierania, w tym tzw. harwestingu metadanych. Testy te będą realizowane przez resortową jednostkę koordynującą we współpracy z poszczególnymi jednostkami realizującymi program i skierowane będą na zapewnienie technologiczne harmonizacji usług pobierania (WFS i WCS) oraz harwestingu metadanych w ramach usług katalogowych (CSW).

Na bazie doświadczeń GDOŚ zdobytych przy budowie geoportalu „Geoserwis” opracowano w CIOŚ aplikacje oparte na oprogramowaniu typu OpenSource służące do budowy geoportali zgodnie z wytycznymi INSPIRE. Obecnie aplikacje te wykorzystywane są do budowy i/lub rozszerzania funkcjonalności innych systemów resortowych, których operatorami i/lub beneficjentami są pracownicy (urzędnicy) jednostek nie włączonych bezpośrednio do realizacji niniejszego programu. Mogą być także udostępnione (na zasadach określonych przez poszczególne licencje) każdej jednostce administracji zainteresowanej ich wykorzystania do wyszukiwania i przeglądania swoich zasobów zgodnie z wytycznymi INSPIRE.

3) *Dalsze prace badawcze ukierunkowane na możliwie szybkie osiągnięcie praktycznych efektów IIP*

Jak wspomniano powyżej, dla niektórych z tematów nie istnieją w pełni referencyjne rejestry publiczne, w rozumieniu litery prawa. Jednym z takich tematów jest Rozmieszczenie gatunków. Dla tego typu tematów opracowano w GDOŚ (przy współpracy z PIG - PIB, GIOŚ i CIOŚ) założenia projektu, którego celem jest określenie metodyki pozyskiwania/aktualizacji/uzupełniania/uszczegóławiania/weryfikacji posiadanych zasobów poprzez korzystanie z referencyjnych zasobów istniejących (w tym głównie z zasobów IIP). Omawiany projekt w swoich założeniach bazuje na wykorzystaniu przede wszystkim danych ze skaningu laserowego oraz obrazowania pow. Ziemi (zdjęcia lotnicze, obrazy satelitarne) – w tym przypadku danych z projektu ISOK, który jest realizowany zgodnie z wytycznymi INSPIRE i ma zasilić IIP w zakresie tematów **Warunki atmosferyczne i Warunki meteorologiczno-geograficzne** oraz Strefy zagrożeń naturalnych (wywołanych czynnikami atmosferycznymi, meteorologicznymi i/lub hydrologicznymi). W tym roku planowane jest przeprowadzenie wstępnych badań oceniających przydatność danych z projektu ISOK do tego zastosowań.

3.3 UPOWSZECHNIANIE WIEDZY I KSZTAŁCENIE SPECJALISTÓW

1) *Upowszechnianie wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym szerokie korzystanie z zasobów informacyjnych objętych tematami programu*

W ramach realizacji niniejszego programu planuje się opracowanie i stworzenie, przez resortową jednostkę koordynującą, dedykowanego portalu poświęconego resortowej infrastrukturze informacji przestrzennej jako elementu systemu udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie. Portal ten będzie wyposażony w narzędzia (usługi) służące upowszechnianiu wiedzy i umiejętności w przedmiotowym zakresie tj. e-learning, filmy i prezentacje multimedialne, profile społecznościowe. Zakłada się, że portal ten będzie funkcjonował w ramach portalu ekoportal.gov.pl i będzie „zlinkowany” z geoportalami jednostek resortowych realizujących program.

2) *Kształcenie i doksztalcanie specjalistów zgodnie z rzeczywistymi potrzebami*

Pracownicy jednostek realizujących niniejszy program uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez GUGiK oraz licznych konferencjach i warsztatach dotyczących nowych technologii GIS oraz geostandardów. Dodatkowo, w ramach realizacji niniejszego programu, planuje się zorganizowanie, przez Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska, 6 cyklicznych (raz na kwartał) spotkań resortowego zespołu roboczego. W ramach tych spotkań zaplanowano część szkoleniowo-warsztatową dotyczącą aspektów prawnych, organizacyjnych i technologicznych, prowadzoną przez członków zespołu lub specjalnie w tym celu zaproszonych ekspertów, oraz część dyskusyjną służącą wymianie wiedzy i doświadczeń pomiędzy jednostkami.

Z racji posiadania dużego doświadczenia w realizacji projektów szkoleniowych, CIOŚ planuje opracować i zorganizować dwie serie szkoleń skierowane do pracowników resortu. Pierwsza seria obejmować będzie szkolenia eksperckie z zakresu tworzenia metadanych, harmonizacji i standaryzacji danych oraz administracji usług geoinformacyjnych i odnosić się będzie do „resortowych” tematów INSPIRE. Druga seria szkoleń obejmie pracowników resortu, którzy są użytkownikami IIP – beneficjentami zasobów IIP jako narzędzi wsparcia w procesie postępowania administracyjnego.

3.4 WSPÓŁDZIAŁANIE W RAMACH INSPIRE

1) Zapewnienie dostępu instytucjom i organom Wspólnoty do zbiorów i usług danych przestrzennych zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 268/2010 z dnia 29 marca 2010 r.

W celu wywiązania się z obowiązków powyższego rozporządzenia, w ramach realizacji niniejszego programu zostanie przeprowadzona identyfikacja i analiza możliwości zapewnienia przedmiotowego dostępu. Działania te będą prowadzone przez Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska wskazany przez Organ wiodący Zarządzeniem Ministra Środowiska nr 37 z dnia 10 sierpnia 2012 r.. Identyfikacja obejmować będzie zarówno aktualnie obowiązujące w resorcie porozumienia dotyczące wymiany danych przestrzennych jak obszarów dla których takie porozumienia powinny zostać podpisane. Ponadto przeprowadzona zostanie analiza formalno-prawna, pod kątem ewentualnej konieczności opracowania zasad i procedur omawianego dostępu do zasobów w celu uszczegółowienia i doprecyzowania (w formie przepisów resortowych i/lub wewnętrznych/) zapisów powyższego rozporządzenia.

2) Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie określonym Decyzją Komisji z dnia 5 czerwca 2009 r.

Dotychczas każda z jednostek resortu środowiska prowadząca zasoby wpisujące się omawiane tematy INSPIRE, składała raport samodzielnie i niezależnie do GUGiK. W celu usprawnienia procesu monitorowania i sprawozdawczości w maju br. działania te zostały skoordynowane przez CIOŚ. Zebrano raporty cząstkowe z poszczególnych jednostek resortowych, zestandaryzowano je i na ich podstawie opracowało raport resortowy, który został przekazany do GUGiK. Dzięki tym działaniom usprawniono komunikację pomiędzy GUGiK oraz jednostkami resortowymi, wprowadzono także wstępne standardy oraz powstał materiał opisujący aktualny stan wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie. Jednakże w trakcie realizacji opisywanych działań stwierdzono potrzebę opracowania wewnętrznych procedur resortowych w tym zakresie. Procedury takie planuje się opracować w ramach realizacji niniejszego programu. Zostaną one opracowane przez Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska wskazany przez Organ wiodący Zarządzeniem Ministra Środowiska nr 37 z dnia 10 sierpnia 2012 r.

4. STRESZCZENIE

Główny Konserwator Przyrody jako jednostka wiodąca odpowiada za 2 tematy przyporządkowane ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, tj.:

- **Regiony biogeograficzne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 17) – rozumiane jako obszary o stosunkowo jednorodnych warunkach ekologicznych i o wspólnych cechach.
- **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne** (Załącznik do ustawy o IIP, Rozdział 3, pkt 18) – rozumiane jako obszary geograficzne odznaczające się szczególnymi warunkami przyrodniczymi, procesami, strukturą i funkcjami, które fizycznie umożliwiają egzystencję żyjącym na nich organizmom. Obejmują obszary lądowe i wodne z wyróżniającymi się cechami geograficznymi, abiotycznymi i biotycznymi, w całości naturalne lub półnaturalne.

Na podstawie identyfikacji prowadzonej przez CIOŚ oraz wyników monitorowania wdrażania dyrektywy INSPIRE za 2011 r., stwierdzono, że obecnie jedyną jednostką realizującą zadania wpisujące się w temat Regiony biogeograficzne jest **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ)**. Aktualnie GDOŚ prowadzi zasoby częściowo wpisujące się w omawiany temat w ramach bazy danych obszarów Natura 2000.

Jedyną jednostką realizującą zadania wpisujące się w temat Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne jest **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ)**. Aktualnie GDOŚ prowadzi zasoby częściowo wpisujące się w omawiany temat w ramach tzw. banku danych o inwentaryzacjach przyrodniczych.

Role poszczególnych jednostek w tematach zostaną określone w sposób formalny decyzją organu wiodącego po zakończeniu procesu identyfikacji.

Dla tematów **Regiony biogeograficzne** oraz **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne** brak ostatecznej wersji dokumentów „D2.8.III.17_v3.Orc2_Bio-geographical Regions” oraz „D2.8.III.18_v3.Orc2_Habitats and Biotopes”, w których zostaną określone wymagane modele, struktury i zawartość danych. Po zakończeniu procesu identyfikacji zasobów oraz ukazaniu się dojrzałych wersji ww. dokumentów planowana jest analiza określająca relacje pomiędzy resortowymi bazami produkcyjnymi poszczególnych jednostek a schematami zdefiniowanymi w specyfikacji danych INSPIRE. Planowane jest opracowanie krajowych modeli referencyjnych dla regionów biogeograficznych oraz siedlisk i obszarów przyrodniczo jednorodnych, zgodnych z wymaganiami INSPIRE.

Dotychczas zidentyfikowano 1 zbiór danych zarówno dla tematu **Regiony biogeograficzne** jak i **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne**, tj. Bank Danych o Inwentaryzacjach Przyrodniczych (GDOŚ).

Stan do osiągnięcia na koniec roku 2013 dla tematów **Regiony biogeograficzne** oraz **Siedliska i obszary przyrodniczo jednorodne**:

- Zidentyfikowane zasoby w zakresie omawianego tematu danych INSPIRE, określone zasoby podstawowe i komplementarne;
- Określona i zatwierdzona struktura organizacyjna w zakresie omawianego tematu INSPIRE, wraz z określeniem poszczególnych jednostek;
- Funkcjonujący resortowy węzeł IIP, realizujący odpowiednie usługi przestrzenne;
- Udostępnione metadane zgodne z profilem resortowym;
- Określone modele danych dla poszczególnych zbiorów danych przestrzennych wpisujących się w omawiany temat danych przestrzennych;
- Opracowane i wdrożone resortowe procedury wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy IIP w resorcie środowiska.

W celu wzmocnienia koordynacji wdrażania dyrektywy INSPIRE w resorcie środowiska oraz wsparcia organów wiodących w realizacji ich ustawowych obowiązków związanych z budową IIP Zarządzeniem Ministra Środowiska nr 37 z dnia 10 sierpnia 2012 r. powołany został **Zespół do spraw infrastruktury informacji przestrzennej w resorcie środowiska** pełniący funkcję resortowego koordynatora IIP.